

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibus, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm Septembris Et Octobris

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10262

XXIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77413](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77413)

poris, nomine Abercius. Qui sum discipulus pastoris casti, pascentis ouium greges in montibus & agris, ac magnos habentis oculos, omnia intuentes. Is enim me docuit literas fideles, Romam qui me misit ad videndum imperium, & Imperatricem indutam aureis vestibus & calceis. Illic autem vidi populum præclarum, insignes annulos in manibus gestantem. Et Syriae regionis campū vidi, & omnia oppida Nisibin & Mesopotamiae, transmissis Euphrate. Habui autem omnes ad eandem venientes concionem, & Paulum intrinsecus. Fides autem omnino produxit & apposuit nutrimentum, piscem ex fonte ingentem, quem purum apprehendit virgo casta: & cum perpetuo edendum tradidit amicis, vinum habens bonum, quod dat cum pane temperatum. Hæc adstans Abercius iussit, vt scriberentur, septuagesimumsecundum annum verè agens. Hæc cogitans orauerit pro Abercio, quicumque nobiscum sentit. Non tamen alterum tumultum mihi, neque hunc in superiori loco imponet aliquis. Quod si fecerit, Romano ærario soluet bis mille aureos, & bonæ patriæ Hierapoli mille aureos. Inscriptio quidem sic se habebat ad verbum, sed tempus ex ea aliquid detraxit, & effecit, vt non nihil postea desideraretur.

Cap. 29.

Ipse tandem cum Presbyteros simul & Diaconos, & quosdam vocasset ex populo: Filioli, inquit, mihi quidem iam adest vitæ finis, & abeo, ô grex mihi dilecte: abeo ad id, quod vel ab ineunte ætate desiderabam, vitæ genus: & ad eum, cuius ego solius teneor desiderio, & cuius diuino amore vehementer incendor: abeo eū visurus. Vobis autem considerandum est, quemnam sitis vobis electuri Episcopum, qui & vos post me pascat, & cuius vocem pulchrè audient meæ oues, quæ, vt Deo placet, ab eo pascentur. Hæc cum sanctus eis dixisset, illi cum pauca inter se communiter locuti essent, Archipresbyterum Ecclesiæ, cui etiam nomen erat Abercius, communiter elegerunt. Quinetiã cum ipse quoquè ei sua sententia confirmasset Episcopatum, ei imponit manus: & cum benedixisset, Tu, inquit, ô Aberci, nunc Episcopus constitueris, Deo dante, & me quoquè, quantum est in mea potestate. Deinde cum simul cum oculis manus in cælos sustulisset, & Deum orasset, spiritu hinc recedit, & transit ad Christum, ad choros Angelorum transmissus, qui re vera vixerat vt Angelus. Populus autem, qui habitabat ciuitatem, congregatus ad sacrū illud viri corpus, cum illi sacra cecinisset cantica, & tanquam communem aliquem thesaurum sustulisset, deposuit in lapidē, vigesimo secundo mensis Octobris. Deinde cum eum, qui ab ipso acceperat Episcopatum, in eius thronum deduxissent, communiter magnificarunt Deum, qui est super thronū gloriæ regni: Quem decet omnis honor, gloria & adoratio, nunc & semper, & in secula seculorum, Amen.

Abercius ei succedit in Episcopatu

Obitus sancti viri.

SERMO HISTORICVS ET ERVDITVS DE BEATISSIMO SEVERINO COLONIENSI EPISCOPO, EX antiquis sanè MS. codicibus descriptus. Testatur S. Gregorius Turonensis Episcopus Fortunatum presbyterum huius beati Severini scripsisse vitam: sed vtrum ea extet, incompertum habemus. Que autem idem Gregorius de hoc sanctissimo viro annotauit, ea nos Sermoni huic subijciemus. Nos capita margini adiecimus.

Octobr. 23. Cap. 1.

for. * consulturus.

Matth. 28.

Sancti quid nos doceat.

DOMINVS ac redemptor noster, caput totius vniuersalis Ecclesiæ, corpus suum toto orbe dispersum sicut diuina potestate condidit, ita piissima gubernatione custodit. Vnde & firmiora membra, * consultum imbecillioribus, infirmitatis humanæ præsciens, in toto mundo præuidere dignatus est. Quibus etiam peregrinantibus, & capiti suo suspirantibus, nunquam se defuturum esse promisit, dicens discipulis suis; Ecce ego vobiscum sum omnibus diebus, vsque ad consummationem seculi. Consolatur ergo infirmos, vt diximus, maiorum adiutorio, vt eorum admonitionibus exercitati, discant peregrinationem suam cognoscere, & patriam cælestem desiderare. Hoc sanctos patres nostros, suo quenque loco, laudabiliter studio deseruisse non dubitamus, quorum vt memoriam solenniter celebremus, partim ex literarum commendatione,

ne, partim ex maiorum traditione in consuetudine habemus. Quos quia Dominus caelesti gloria sublimauit, nostrae quoque in perpetuum honorandos memoria commendauit. Tales denique in aedificatione sui sancti corporis ministros esse constituit, quorum sollicitudine custodiantur electi, & ab aperta grassatione coerceantur peruersi. Qui videlicet gregem Dominicum a luporum insidijs praedicando, recte operando & orando protegentes, suo Domino talenta credita cum lucro reportantes, non solum pro suis meritis, sed & pro commissorum profectibus, sui Domini gaudium intrare merentur. Qui etiam sublimiora loca in sancta Ecclesia fortiuntur, ut ab omnibus vel exempli, vel doctrinae gratia videantur. Nemo enim, ut ait Dominus in Euangelio, lucernam accendit, & in abscondito ponit, neque sub modio: sed super candelabrum, ut qui ingrediuntur, lumen videant.

De quorum probatissima societate beatum Severinum, virum honestae vitae, & per cuncta laudabilem, cuius hodierna die festa percolimus, Agrippinensi praedestinatum Ecclesiae, electione & consensu Cleri totius ac populi praesse misericorditer voluit. Qui tempore Arrianae haereseos lorica fidei Dominicae indutus, in Dei opere spectabilis fuit, adeo ut conuenientibus ad synodale concilium ex rota penes Gallia, aliarumque prouinciarum partibus, catholicis & orthodoxis fidei Christianae doctoribus, Euphrata, memoratae Agrippinae Coloniae non pastore, sed mercenario, pro praebata pestis perfidia destituito, idem sanctissimus Dei famulus Severinus, ut infusam malitiam eliminare debuisset, a cunctis aptissimus acclamaretur. Quod quia periclitanti populo necessarium erat, Deo propitio, sancti concilij autoritate firmatum est. Actumque est mira omnipotentis Dei dispensatione, ut non Euphratae, sceleratissimae peruerstitatis doctori, Severinus aeterni iudicis praeco succederet: sed pestiferi seminis auctore expulso & exterminato, Materni fortissimi Christianae fidei propugnatoris, & vigilantissimi propagatoris, nec fidei nec doctrinae perfectione dissimilis, successor existeret: quatenus perspicacibus discretionis obtutibus, quod male pullulauerat refecando, decessoris sui monumenta redintegraret, & impostoris mendacia, fide verissima reuiuifcente, repelleret.

Quali autem vigilantia sibi & doctrinae suae, post susceptum Episcopatum attendisset, vel qualiter in custodia oculis sibi crediti desudasset, corona iustitiae, quam eum iam in Angelorum consortio suscepisse luce clarius est, manifestissime pandit. Quod si quis a nobis miraculorum eius virtutes exigit, sciat tunc temporis plus fuisse necessariam sermonum interpretationem, quam virtutum operationem: quia contra eos exitit pugna, qui non negabant Dei potestatem in miraculis, sed aequalitatem sanctae & inseparabilis Trinitatis in personis. Arriana ergo tunc contentio grassabatur, quae eo crudelior, quo interior, ita totius penes Ecclesiae viscera serpentinis irrepit insidijs, ut vix esset credibile, mundum unquam tanta pestis illecebris posse carere. & nisi suadente Domino, Christianae militiae robustissimi bellatores, quorum Severinus non vltimus, labenti in tantis scandalorum turbinibus, sanctae Ecclesiae succurrerent, peiora prioribus tempora proculdubio citius aduenirent. Tales etenim tunc eam caninis moribus lacerabant, quales ipsa veritas cauendos esse praemonebat, dicens: Attendite a falsis prophetis, qui veniunt ad vos in vestimentis ouium, intrinsecus autem sunt lupi rapaces: a fructibus eorum cognoscetis eos. Faciliusque forsate foret, aut aperte contra veritatem debacchantes per rationem vincere, aut pro eadem veritate corpus in mortem tradere, quam simulantes iustitiam gladio rectitudinis expugnare, & infusum virus, quod iam per membra serpsit, interius medicinalibus sanctarum scripturarum poculis resolvere, & ad integrum exiccare. Quo virtutis studio sagacissimum athletam Christi Severinum decertasse cognouimus. Cuius solennitati quanto deuotius insistimus, tanto nos eum, quem dilexit, & cuius munere ad tantam gloriam peruenit, & ardentius & sincerius diligere comprobamus.

Signa autem non a fidelibus, sed ab infidelibus exigenda sunt: quanuis tot mortuorum resuscitator esse veracissime praedicetur, quor animarum haeretica prauitate corruptarum, doctrina fidei catholicae & operationis rectae recuperator esse cognoscitur. Plus est enim, animam in aeternum victuram, a vitiorum sordibus ad immortalitatis desiderium per dulcedinem pie exhortationis accedere, quam corpus iterum moriturum de tumulo resuscitare. Quoties ergo aliquem ad cognitionem veritatis a tenebris reuocauit erroris, toties caecis oculis fulgorem reddidit lucis. Quem dum ea, quae agenda

Cap. 2.

S. Severinus
fuit Episcopus
Coloniensis.Euphrata
pseudoepi-
scopus de-
ponitur.S. Maternus
primus Epi-
scopus Agrip-
pinae.

Cap. 3.

Arriana haer-
esis grassa-
tur.

Matth. 7.

Sanctorum
festa celebra-

Cap. 4.

Miracula
spiritualia.

propo-

proposuit, ad effectum operis assiduis admonitionibus perducere fecit, etiam manuum damna resoluit. Cui si de virtute in virtutem eundi, & cordis affectibus ad superiora ascendendi voluntatem & facultatem doctrina simul & precibus impetrauit, gressus pedum à debilitatis nexibus liberos dedit. Verum omnipotens spiritus, qui operatur omnia in omnibus, diuidens singulis prout vult, tam forti sanctos & electos suos compage charitatis vniuit, vt nihil eorum, quæ alter merito & sanctitatis assequitur, alteri desit. Cum enim quæcunque bona sic alter in altero diligit, sicut in semetipso, nimirum per charitatem agitur, vt eisdem etiam cum ipso participetur. Quo fit, vt beatissimum Seuerinum antistitem, nullius omnino virtutis expertem merito credamus, quem perfecta charitate bonorum omnium profectibus coniunctum esse non dubitamus.

1. Cor. 12.

* bonitatis

Charitas
quid efficiat.

Cap. 5.

Barbarorum
vastatione
periere. Scri-
pta de vita
S. Seuerini.S. Stephani
sanguis in
eiplo eius
pullulat a-
pud Meten.

Esa. 28.

Cap. 6.

Sancti in vi-
ta quid pro-
sint patriæ.S. Seuerini
loca sancta
inuifens, di-
scit diuini-
tus obitum
S. Martini.

Cap. 7.

Cuius vitæ descriptionem nostræ nequaquam inertiae cõmendamus, quia vel quanta ipse pro Domino egerit & pertulerit, vel quanta per eum Dominus operatus sit, nec historiæ narratione, nec testium veracium assertione perfecte didicimus: quantum ea literarum commendatione, & congrua fidelium relatione dignissima credimus. Quomodo enim posset fieri, vt tam idoneus fidei catholice prædicator & doctor, memorabilibus non fulgeret operibus: cui tamen laudabilium fuit labefactum sanctæ Ecclesiæ statum suo loco corrigere, & ad pristinam incolumitatem maximo sudore reducere, quam recto stantem ordine & non nutantem seruare. Sed post decessum doctoris religiosissimi, quando grauissima inundatio gentis incredulæ totam penè Galliam & eius finitima cæde atque incendijs deuastabat, succedentibus & ingrauescentibus aduersis, sancti viri gloriosa facta vel miracula, partim conscripta, partim auidis scriptoribus casu inopinatæ perturbationis erepta, gratulationi nostræ cognitionis ablata sunt. Tantam nanque dominationis vim tunc temporis crudelitati tyrannicæ propter peccatum inobedienciæ vltio diuina concessit, vt in cunctis Galliarum prouincijs nec vna quidem ciuitas, nisi Metensis, iniusta remaneret: quantum in ea nõ nisi solum oratorium, S. Stephani nomine dedicatum, propter eiusdem protomartyris sanguinem ibidem pullulantem, saluatum esse S. Seruatij gesta cõmemorent: vt videlicet populi, qui corde obdurato prædicatorum suorum blandis admonitionibus non obtemperabant, in se compleri sentirent, quod sancta scriptura de quibusdam peruersis dicit, quia tantummodo sola vexatio intellectum dabit auditui.

Quam insipientis gentilitatis feritatem, omnipotentis Dei patientia non prius Coloniensem populum permittebat inuadere, quam eius defensoris animam in electorum suorum consortium dignaretur accipere: vt aperte daretur intelligi, quanti priuaretur munitione patroni, qui & ipsam, quam ineuitabiliter merebatur, plagam præsentem corporaliter S. Seuerini patrocinio, videret esse dilatam. Sed fama mirabilem sancti viri operum, certis vtique de causis ad nos vsque non perducta, laudem sanctitatis eius non minuit: quia veræ beatitudinis perfectioni non derahit in qua illum iam æterna securitate felicem, poscamus esse nostræ fragilitatis misericordissimum adiutorem.

In laude igitur huius Deo digni pontificis Seuerini non minimum sanctitatis indicium, quod contemporalis eius probatissimi Christi confessoris Martini miraculis inditum reperimus, nequaquam transeundum putamus: in quo lucidissime demonstratur, vnum agone iam benè consummato coronam iustitiæ debitam percepisse, alterum adhuc in certamine positum, eandem fidei bonorumque operum constantiam meruisse. Et vt aperte dicam, vnus ostendit præmium, alterius describit miraculum. Quodam itaque tempore, dum solertissimus pastor Ecclesiæ Seuerinus, gregis sibi commissi custodijs inuigilans, die Dominico expletis matutinalibus officijs, ex consuetudine loca sancta orandi gratia circuiret, audire meruit dulcisonam cælestis militiæ melodiam, quæ illum afflatu sancti spiritus docuit, quia Martinus Episcopus de seculo migravit. Quam dum intentus ipse diligenti aure perciperet, secreti cælestis testem secum habere desiderans, vocato Archidiacono, requisit, si aures eius cantilena cælitus immissa percuteret. Quo tale aliquid se audire negare, rursus Episcopus, vt diligenter auscultaret, admonuit. Cumque ille toto corporis & mentis nisu cælestis concentus fieri particeps appeteret, & non impetraret, intellexit vir Dei à Deo implorandum fore, vt huiusmodi laudes Diaconus audiret. Tunc prostrati simul in terram Episcopus & Diaconus, vt harmonia, quam magister intentus audierat,

dierat, etiam discipulum non latéret, orabant. Quibus erectis, cum beatus antistes Diaconum iterum interrogaret, si desideratam vocem auribus adhuc quodam modo sentiret, Voces, inquit, psallentium tanquam in celo audio; sed quid sit, prorsus ignoro. Cui secretorum conscius caelestium, quid audita iubilatio designaret, aperuit, dicens; Dominus meus Martinus migravit à seculo; & nunc eum hymnidici civium caelestium chori in suum consortium lætantes suscipiunt. Cuius sanctissimam animam carne solutam, diabolus cum suis angelis retinere curavit; sed nihil in eo suum reprensens; confusus abscessit. Propter quod & paululum moræ fuit; quòd exequiarum eius digna celebratio à nobis audiri non potuit. Requisitum est ergò diligentissimè, & inventum, eadem die & hora sanctum Martinum æternum sui Domini gaudium intrasse, quo hoc beatum Severinum contigit prophetiæ spiritu tactum sensitse. Prophetiæ enim esse creditur; quòd diuinæ virtutis mysterium per manifestationem spiritus sancti cuiuslibet reuelatur. Quid ergò nobis de huius sanctissimi pontificis Severini meritis dicendum est, nisi quòd omnipotens Deus dum Martinum ad caelestem gloriam extulit, huic eius confessus & confortij securitatem dedit; vt qui non dissimilis studij erant in contempnu seculi; æquali gloria fulgerent in æterna lætitia contemplationis Dei?

Fertur etiam eiusdem gloriosi pontificis temporibus eremitam quandam præcipuis virtutum operibus floruisse; qui cuiusdam magni principis fuisse filius; & in delicijs copiosissimis esse enutritus perhibetur. In quibus eoque perductus est, vt parentes eius magnificas illi nuptias præpararent; & sponfam delicatissimam cum apparatu multo conducerent. Cuius dum coniugio potiturus cubiculum post coenam opulentissimam intraret; subito pæuore nescio quo raptus, vidit quasi iuuenem speciosissimum, qui ei maiorem gloriam commodaturum sanctè promitteret; si sibi parere sequendo maluisset. Quod cum tota ambitione iuuenis se velle dixisset, furrexit; & de omni supellectili, quam possederat, vasculum ligneum, quo vinum de situlis in vasa aurea & argentea mixtum bibentibus fundi solebat; solum secum sumens; virum qui apparuit, secutus, abscessit. A quo in remotiora eremi loca ductus; vitam laudabilem & paucis imitabilem duxit. Cumque ibidem multos dies ad promerendum Deum continuis orationibus vacaret, supplicare magnoperè cepit; vt cum quo æqualitatem præmij habiturus esset; iudex æquissimus aperiret. Cui dum Coloniensis Ecclesiæ præsul famosissimus Severinus in huiusmodi cõsortio proponeretur; sibi eum, quis esset, ostendi precabatur. Nec mora; idem qui illuc eum adduxerat, adfuit; & ei locum, in quo sanctus Episcopus illis diebus morabatur, ostendit. Fortè tunc instante quadam solennitate, multitudo populi confluebat; cui post diuinum officium à tanto pontifice conuiuium exhiberi honor impositus exigebat. Vbi dum prædictus solitarijs deliciarum affluentiam cernens, se ei in præmio sociandū esse pertimesceret; qui talia, qualia ipse quondam dimisisset, haberet; seueritate correptionis à magistro imposita didicit; quòd minùs Episcopus omnem illam secularem gloriam, quam ipse ligneum vasculum, quod sibi de cunctis suis opibus reseruauerat, dilexisset. Vnde Deo gratias agens; ad locum, vnde venerat, gratulabundus recessit; & vt promissum præmium cum Severino Dei famulo mereretur; quoad vixit; instantissimè flagitauit. Hæc ergò duo beati Severini virtutum insignia, quæ proposuimus ad exprimendum bonitatis eius meritum, vt puto, sufficerent; etiamsi plura non fuissent. In altero enim Dei; in altero intelligimus dilectionem proximi. Nam quòd humanam possibilitatem transcendens, supernorum spirituum laudes in beati Martini transitu audiuit; qualiter in dilectione Dei profecisset, ostendit. Soli enim sincerissimæ charitati præstatur; vt Dei, qui charitas est; arcanis admisceatur. Quòd autem contemplatiuæ vitæ dulcedinem ad tempus deserens, proximorum infirmitati etiam in conuiuiorum apparatu condescendit; quàm forti fraternæ charitatis vinculo constringeretur, insinuat. Magnum est enim hæc habendo dispensare, & non diligere; & manifestum est, quia hæc qui non diligit; etiam non habere velit. Sed hæc discretissimus sanctæ Ecclesiæ prouisor Severinus, & sibi metipso plus caelestia desiderans, non appetijt; & commissorum necessitati, quando tempus fuit, sollicitè ministravit; quasi suis subditis dicens cum Apostolo; Siue mente excedimus Deo; siue sobrii sumus vobis. Qua in re de sanctitatis eius merito certi; Coloniensem populū, Deo auxiliante, felicem fore credimus; si cuius studio reparatus est ad fidem; illius cum bonorum operum executione poscat sedulus intercessionem.

Audit & ei
Diaconus
voces An-
gelorum in
celo.

Cap. 3.
Filius cuius-
dam magni
principis
eremitam
agit.

Vasculum
ligneū ca-
teris reli-
ctis secum
assumit.

Perfectus
mundi con-
tempus in
S. Severino.

1. Iohan. 4.

2. Cor. 5.

Cap. 9.
Proficisci-
tur ad oppi-
dum Burde-
galense.

Corroborata igitur & bene stabilita Dei gratia Coloniensi Ecclesia, sanctus vir Seuerinus, in Dei opere indefessus, per visionem monetur, vt Burdegalense oppidum & partes Aquitaniae, vnde etiam clarum traxisse fertur originem, caelestis lucri causa visitare non dubitaret. Quod statim cognita Dei voluntate, licet iam senili grauaretur aetate, perficere aggressus est. Interea dum iter ageret, reuelatum est à Domino beato Amando eiusdem ciuitatis praesuli, Seuerinum magnificae sanctitatis Episcopum, visitatum Aquitanicos ciues aduenire, & se ei cum cleri populiue coetibus obuiare debere. Vnde repletus gaudio vir Dei, congregationem fratrum plebemque subditam conuocauit, & in occursum beati pontificis cum veneratione debita properauit. Quem mox vt appropiauit, prior proprio nomine, velut per reuelationem doctus fuerat, salutare curauit, prolequente Clero, & dicente; Benedictus, qui venit in nomine Domini. Tum lato constipatus vtriusque sexus agmine, ad ecclesiam honorifice cum canticis & hymnis deducitur, & conuicta convenientium fratrum vota soluuntur. Ibi sane constantissimus Christi confessor veluti repuerascens, fidei virtutisque exempla simul & documenta cunctis proposuit, quibus incredulos salubri credulitati restituit, errantes ad viam veritatis reduxit, bene agentes in bonorum operum profectu firmavit. Non pauca quoque miracula in eadem prouincia Dominus per seruum suum operatus est. Et quia ibi dissoluenda corporis eius vincula diuina praedestinavit scientia, subito vir Dei grauatus infirmitate, conuocatis fratribus, praedixit se in eodem loco mortis debitum soluturum, & locum sedis propriae corporaliter amplius non visurum. Sicque sanctissimus pontifex, post datam exhortationem & benedictionem, cunctis onustus virtutibus, quibus promeretur Deus, consummato feliciter vitae praesentis cursu, intentum supernis desiderijs creatori reddidit spiritum, coronandus cum confessoribus sanctis immarcescibili brauiio perpetuae retributionis.

Errantes re-
uocat in vi-
am.

Miraculis
claret.

Felicem spi-
ritum red-
dit creato-
ri.

Cap. 10.
S. Amandus
Episcopus
honorifice
cum sepelitur.

Tunc venerabilis Amandus Episcopus, conueniente vtriusque sexus innumerabili multitudine, susceptum sacratissimum corpus cum clericis in crypta suae ecclesiae fecit honorabiliter sepeliri. Vbi ex illo tempore tantas Dominus virtutes per beati Seuerini merita operari dignatus est, vt videretur incolis fidem mortuus custodire, quam viuus dicitur recuperasse. Ex quibus vnum insigne miraculum explicabo, quod ideò famosius praedicatur à cunctis, quia communis erat causa salutis. Nam dum quodam tempore ad annuale festiuitatis eius gaudium plebs totius prouinciae religionis amore conflueret, inopinata Gotthorum rabies cum exercitu copioso superuenit. Cumque se multitudo, quae conuenerat, inermem & resistendi impotem cerneret, ad eius consilium confugit, cuius eam gloriosa solennitas inuitauit. Nec mora, isdem, qui praedaturus, quantum caedi superesset, hostis aduenerat, meritis sancti Seuerini immenso ex virtute Dei pauore perterritus, fuga se tantummodo vel latibulis, quibus quisque potuit, saluare quaesuit. hisque quos praedari venerat, cum omnibus quae attulerat, praeda fuit. Vnde factum est, vt omnipotenti Deo eiusque militi Seuerino laudes Aquitania tota rependeret, & singulis exinde annis hanc solennitatem cum donis & muneribus copiosius frequentaret.

Præclarum
post obitum
eius mira-
culum.

S. Seuerini
festum.

Cap. 11.

Tob. 12.

Iohan. 15.
1. Cor. 4.

Cætera, quae tamen nec modica, nec pauca esse comperimus, breuiandi gratia dimittimus, quia eos, inter quos facta sunt, nullo modo de his silere putamus. Nam sicut sacramentum regis abscondere bonum est, ita opera Dei reuelare & confiteri honorificum est. Ipse enim in sanctis & per sanctos virtutes quaslibet operatur, qui electis suis discipulis dicit; Sine me nihil potestis facere. de quo Paulus dicit, Christum Dei virtutem & Dei sapientiam. Cui nos quoque, fratres charissimi, pro modulo nostro laudes & gratiarum actiones in his gloriosissimi sui confessoris Seuerini solennijs deferamus, vt qui illum in sanctis suis mirabilem praedicamus, eisdem opitulantis, nobis eum fore propitium sentiamus. Qui cum patre & spiritu sancto viuit & gloriatur Deus in secula seculorum,

Amen.

DE

DE S. SEVERINO COLONIEN. EPISCOPO. 1023
 DE EODEM S. SEVERINO EPISCOPO, EX GREGORIO
Turonensi, De gloria Confessorum Cap. XLV.

Habet & Burdegalensis vrbs patronos venerabiles, qui sæpius se virtutibus manifestant, sanctum inprimis Seuerinum Episcopum in suburbano murorum summa excolens fide. Et licet iam dixerimus in prologo libri huius, quod ea tantum scriberemus, quæ Deus post obitum sanctorum suorum, eis obtinentibus, est operari dignatus: tamen non puto absurdum duci, si de illorum vitam memoremus aliqua, de quibus nulla cognouimus esse conscripta. Sanctus igitur Seuerinus, ut ipsorum Burdegalensium Clericorum fidelis relatio profert, de partibus Orientis ad eandem destinatur urbem. Dum autem iter ageret, & Ecclesiam Burdegalensem Amandus Episcopus regeret, apparuit ei Dominus in visu noctis, dicens; Surge, & egredere in occursum famulo meo Seuerino, & honora eum, sicut honorari scriptura sancta docet Dei amicos: melior est enim te, meritisque sublimior. Exurgens autem Amadus Episcopus, accepto bacillo in manu sua, perrexit in occursum eius, nihil de viro sancto sciens, nisi quæ Dominus reuelarat. Et ecce S. Seuerinus veniebat quasi obuiam ei. Tunc appropinquantes ac proprijs se nominibus salutantes, ruunt pariter in amplexus, deosculatique ac fusa oratione, ecclesiam cum magno psallentio sunt ingressi. Quem deinceps intantum dilexit ac veneratus est Amandus Episcopus, ut eum in locum suum substitueret, ac ipse quasi iunior haberetur. Denique post paucos annos obiit beatissimus Seuerinus. Quo sepulto, Amandus Episcopus recepit locum suum: quem ei non dubium est per obedientiam redditum, quam in Dei sanctum exercuit. Illum igitur incolæ, cognita eius sanctitate, patronum sibi asciscunt. Quod si quandoque urbem aut morbus obrepat, aut hostilitas obsideat, aut aliqua percellat calamitas, protinus concurrentes populi ad basilicam sancti, indictis ieiunijs vigilias celebrant, deuotissime orationem fundentes, & mox ab imminente calamitate saluantur. Vitam tamen huius, postquam hæc scripsimus, à Fortunato presbytero conscriptam cognouimus.

Sancti sunt patroni nostri.

Amandus Burdegalensis Episcopus. Plal. 138.

S. Seuerinum quanti faciunt Burdegalen. & qd præstet eis.

DE TRANSLATIONE EIVSDEM BEATISSIMI
 PRAESVLIS SEVERINI, QUAE ETSI IN ALIUD TEM-
 pus incidit, tamen hoc loco cum superioribus eam coniungere volumus, ut
 lector totam eius historiam coniunctam habeat. Extat in anti-
 quis manuscriptis codicibus.

Prologus Authoris, à quo etiam superiora scripta sunt.

Quia beatissimi pontificis & confessoris Christi Seuerini vitam vel gesta, prout nobis quasi per densissimam antiquitatis nebulam prospicientibus elucere potuit, ex parte contigimus, & licet propter maiorum negligentiam, siue quod licentius dici potest, propter barbarorum, quorum supra mentionem fecimus, hostilem potestatem quædam minus vltata, tamen propter indubitam fidei constantiam, simplicemque veræ religionis affectum, facile credibilia dilucidare curauimus: superest, ut quomodo diuina pietas plebem, quam substracto pastore pro meritis castigauerat, reducto eius sacratissimo corpore lætificauerit, prout possumus explicemus, Nec mirum cuiquam videatur, quod post tantum temporis spatium nonnulla, quæ prius sollicitudo styli non tetigit, posteritatis memoria per descriptionis certitudinem commendare satagimus: quia eorum assidua huius historiarum fides. de memorabilibus beati viri factis vel miraculis, ad sui solatium diligentissime seruaerunt, & quorum non admittebant scribendorum fiduciam, sæpius repetendorum in suis conuenticulis dulcem non amittebant memoriam, Euangelicum illud implendum expectantes oraculum, quod veritas ipsa promittit, quia quod auditis in cubiculis, prædicabitur in testis. cu-Luc. 12.

Hanni va-
itant & po-
pulantur
Gallias.

Ingens sic-
citas.

Esa 60.

Angelica vi-
sione disci-
tur siccata-
tis eius cau-
sa.

Vide prisco-
rum studiū
erga sancto-
rū reliquias

Colonienses
in Gallias
proficiscun-
tur pro cor-
pore sui Pa-
troni Seue-
rini.

DOSTOYAM vir Domini sanctus, & pontifex gloriosus Seuerinus, seculi huius laborioso transcurso certamine, coronam iustitiæ, quam viuens promeruit, in eternum iam victurus accepit, & orbatis vtrinque tanti patroni præsentia corporali Colonienſium & Burdegaleſiſſi populis, luctus diebus plurimis continuatus, pro humanæ leuitatis consuetudine paululum refrigescere cœpit, infanda Hunnorum gens totam, vt prædiximus, Galliam hostili gladio deuastandam inuasit, & quanta præsidij firmitate carerent, obliuiosis in memoriam reuocauit. Quibus gestis, cum Ecclesijs Dei pacis iterum tranquillitas redderetur, Agrippinenses quasi post flagella securi, iterum sui pastoris immemores, preciosissimum sancti eius corporis thesaurum studio, quo decuit, non exquisierunt. Vndè factum est, vt per totam illius Episcopij latitudinem pluuia gratia penè per triennium negaretur, congruo nimirum castigationis exemplo, vt qui nubis obumbratione carerent, pluuiam non haberent. De illorum quippè vir iste sanctus numero proculdubio fuit, quos propheta per spiritum intuens, aiebat; Qui sunt illi, qui vt nubes volant? non solum enim verbis pluerat, sed & miraculis coruscabat. Cumque magna penuria loci illius Ecclesia grauaretur, conuenerunt quique consilij sanioris, vt quid sibi tanti mali leuandi causa agendum esset, tractarent. Quo facto, omnes vnanimiter triduanum ieiunij remedium quasièrunt. Quod cum magna sollicitudine à Clero simul & populo celebraretur, meruerunt Angelicæ visitationis certitudine, cur talia paterentur, agnoscere.

Tertia nanque transacta solennis parsimonie die, quendam eiusdem Ecclesiæ clericum Angelus per visionem arguit, dicens; Pastorem & Episcopum vestrum non habetis, & causas tantæ iracundie queritis? Qua territus allocutione clericus, euigilauit, & quorsum ista portenderent, admodum miratus, de incolumitate pontificis, qui tunc temporis ibi præfuit, sollicitè requisit. Sed cum illum integra sanitate vigere, primum metuens narrare quod viderat, reticendum esse putabat, deinde quibusdam sibi familiaribus adhaerentibus visionem quasi pro somnij phantasia pandebat. Sicque paulatim illa omnino laudabilis fama per singulorum officia, cunctorum penè perueniebatur ora, fit conuentus Cleri totius ac poduli, clericus velut huius oraculi vates, productus in medium, vt visa cunctis per ordinem exponat, rogatur. Qui cum imperijs & votis sacerdotis suspensæque plebis satisfaceret, clamor mox omnium vnanimus attollitur, Seuerinum sanctissimum & solis vix perfectioribus imitabilem antistitem, hoc præfatio sedi propria restitutum esse conclamatum est. Ibi nemo, qui non annueret, nemo qui non hoc sibi optabile prædicaret, nemo penè, qui non præ gaudio fleret. Nec mora, diem constituerunt, quo ad hoc agendum necessarijs sumptibus preparatis, idonei quique sollicitè conuenerent. Mox mirum in modum diu negata pluuia terris arefcentibus reddita, se gratulantibus velut eiusdem consilij participem sociant, & quia omnipotens Deus probauit quod præmonuit, cunctis absque vllius caligine dubietatis innotuit.

Tunc beata Colonienſium & vicinorū quoque societas, prospero cursu per Gallias properans, Aquitania partibus propinquabat, vbi Burdegaleſe oppidum, iam à preciosi hospitis nomine S. Seuerini castellum vocitatum, venerandos reliquiarum cineres conferuabat. Principes autem prouincia, auditis causis itineris, magna primum animositate resistere conati sunt. Vndè & multitudinem conuocantes, se non solum optata & longè quaesita muna venientibus non daturos, sed ipsi, si non citò recederent, bellum illaturos esse minati sunt. Postea verò cum suggerentibus quibusdam, eorum æquam & rationabilem, & non sine Dei prouidentia dispositam veniendi causam agnoscerent, & depositum eos exposcere, non rapinam, nutu Dei, quanuis inuiti, tacendo plurimi consenserunt. Burdegaleſes verò nimio infausti nunciij merore percussi, nulloque prouidentie Dei vel visitationis Angelicæ signo sibi delato, ad dandum suum solatium sollicitati, conuenerunt omnes in vnum, & viram sibi sine defensoris sui corporali præsentia, nullo modo prodesse conclamauerunt, adiacentes illam se magnoperè mortem optare, quam pro tuendis & retinendis secum beati viri reliquijs subire mererentur. Similiter illi, qui venerant, in

cœpta

cepta debiti sibi muneris quærendi vel exigendi constantia permanebant. Cumque pari studio diutius audientes & reddentes vtrinque certarent, & Colonienses iam implendi desiderij sui causa totas vires expendere deliberassent, tandem Aquitanici spiritu consilij tacti, ne propter salutis suæ ministrum hi vel illi mortis sentirent dispendium, pia & non contemnenda esse vota venientium asserentes, pacis insignia præteruere sedem, ipsi ob eius perpetuam memoriam & solitam sui tutelam, sanctissimi mererentur habere corporis partem. Quod dictum cum placuisset omnibus, inuisos prius hospites cum gaudio susceperunt, ipsique quod petierant consecuti, cum honore eos maximo remisunt. Quantus sanè tunc ibi dolor & gemitus, quantus præ gaudio flentium luctus, cum membra sancta à loco pristinae quietis ablata sunt, non est opus verbis, ut credimus, explicare, cum per se valeat hoc vnusquisque pensare. Illi enim, quod vita charius habebant, amittere se febant: isti, vnde salutem sperabant, se gaudentes acquirere lachrymabantur.

Burdegales
res partem
sacri corpo-
ris referuat
sibi.

Præcedentes igitur thesauri seratissimi portitores, secuti sunt omnes cum hymnis & laudibus, quos aut ætas, aut firmitas non retrahebat: & nunc quidem alij festidicentes, alij pijs exquisitis succedentes, hymnum canebant & laudabant Dominum in excelsis, donec recto itinere, ucente pacis Angelo, Coloniã peruenirent. Ibi verò exercitus innumerabilis citum & exterorum, quos tanta felicitis fama gloria inuitauerat, confluere. Suscipiens ergò diu desideratum sui pontificis corpus, in ecclesia beatorum martyrum Conelii & Cypriani solenniter condiderunt: orantes, ut sicut eos quondam doctum solertissimus exemplis & prædicationibus gubernasset, sic intercessor & patronus in perpetuum custodiret. Ipso autem anno tanta ibi fertilitas facta fuisse narratur, ut ipsa ex omnium ore patronum suum veraciter redijisset, sedique propriæ relictum esse testaretur. Vnde contigit, ut hoc verbum ab incolis vsitatum, etiam longinquos & externos non lateret: factumque est quasi in prouerbum, domi esse sanctam Seuerinum Episcopum.

Colonienses
ex Aquitania
repor-
tat reliqui-
as beatissi-
mi Seuerini

Prouerbiũ
vulgare Co-
lonien-
sium.

Quod, ut aiunt, etiam beati memorie venerandus Papa Leo, quasi consuetudinis eiusdem oblitus suo impellit exemplo. Nam cum Roma profectus propter poenas iniuste sibi illatas, ad iteratorem Carolum migraret in Franciam, deuenit in locum, quo viri Dei Seuerini corpus venerabile requiescit, ibique præter morem quem in via seruauerat, oratum ecclesiam introiit. Comites autem eius mirantes, causam huiusmodi sciscitabantur. Quis ille? Loci, inquit, huius defensor domi est. Ideò nõ ausus sum illum præterire intratum. Hinc ergò consuetudo ciuibus inoleuit, ut vno die per singulas hebdomadas ad S. Seuerini sepulcrum veniant, & ut per totam hebdomadam eius patrocinantur, supplici deuotione deprecant.

Nota morẽ
Colonien-
sium.

Meritum itaque sancti huius Deo dilecti pontificis, apud venerabilem ipsius sepulcri locum, plurima dignentibus præstantur beneficia: nullum nanque salutis est signum, cuius ibi fidem inueniat emolumentum. Siquidem post reconditum ibi beati corporis thesaurum, Nortmanni ruptis habenis crudeliter sequentes, & maximam regni illius partem incendijs ac cæde vastantes, nullo penitus conatu valebant eius oratorium inflammare, cum tamen nulla tunc in circuitu ecclesia flammis quiuisset superesse. Ibi tota maleuolentia suæ spiritum proferendo nihil proficientes, immò non modicum detrimentum in quorundam grauibus poenis, quorundam mortibus sentis, illius adis custodem & dominum iratum esse, rusticè clamauerunt, & als se vicinia quanto cyùs rapuerunt. Quod, inquantum audemus diiudicij secreta rimari, nostræ salutis causa credimus fieri: s admoniti crebrò miraculis, opem quaramus eius cessionis apud misericordiam redemptoris: cum patre & spiritu sancto viuat & Deus in secula seculorum, Amen.

Nortmanni
eius nõ pos-
sunt orato-
rium infla-
mare.

Rrrr 3

MAR